

יום טוב שני של גלויות

Understanding the 2nd Day of Yom-Tov of the Diaspora
A Shavuot Learning Program

1. חדושי הריטב"א ראש השנה דף יח. ד"ה ועל אלול מפני ר"ה

בראשונה היו מקדשין החדשים ע"פ הראיה ולא היו יודעין בקביעה... אלא ב"ד בלבד והעומדין בקביעותו ומקום ששלוחיהן מגיעין כי אפי' החכמים שהיו יודעין המולד בודאי לא היו יודעין זה לפי שהמועדות תלויין בקדוש ב"ד סמוך אבל עכשיו בזמן הזה אנו יודעין בקביעה דירחא שהרי עמד הלל הזקן הנשיא אחרון שהיה בישראל בנו של ר' יהודא נשיאה בן בנו של רבינו הקדוש כשראה הסמיכות מתמעטות ושלא יהא לישראל ב"ד בקדוש החדש עמד ועבר כל השנים ע"פ חשבון וקדש כל החדשים וכל המועדות כי מפני הדחק רשאי לקבעם קודם זמנם כדאיתא בסנהדרין וגם שלא ע"פ ראייה וזכור אותו האיש לטוב שאלמלא הוא בטלו מועדות ור"ח מישראל שאין לנו מהם אלא כקדוש ב"ד סמוכין כדאמרן נמצא שכולנו יודעין עכשיו קביעה דירחא ממש.

- Originally, they would sanctify the new month based on the testimony of witnesses who saw the new moon.
- Only places where the messengers reached knew when Rosh Chodesh was.
- Nowadays we have a set calendar with set months.
- The future months were set by Hillel Hazaken, great grandson of Rabbi Yehuda Hanasi, who foresaw that in the future there would not be a court made up of people with proper Semicha who would be capable of sanctifying a new month and he therefore sanctified all future months in advance.
- If not for him, we would not have Rosh Chodesh or Moadim.

2. משנה ראש השנה דף כב:

מתני' בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין

רש"י: מתני' בראשונה היו משיאין משואות: לאחר שקדשו החדש ולא היו צריכין לשכור שלוחים לשלוח לגולה להודיע כי המשואות מודיעים אותן:

משקלקלו הכותים: והשיאו גם הם משואות שלא בזמן החדש להטעות ישראל וב"ד לא היו משיאין משואות אלא בחדש שנתקדש ביום ל' כדאמרין בפירקין וכשלא היו משיאין לערב של יום ל' הכל יודעין שהחדש מעובר ופעם אחת עיברו ב"ד את החדש ולא השיאו משואות לערב ל' והכותים השיאום בהרים שלהם והטעו את בני הגולה לעשותו חסר:

- Originally, they would use signal fires to announce the new month.
- After the Kusim sabotaged this system, they switched to sending messengers to announce it.

3. משנה ראש השנה דף יח.

מתני' על ששה חדשים השלוחין יוצאין על ניסן מפני הפסח על אב מפני התענית על אלול מפני ר"ה על תשרי מפני תקנת המועדות על כסליו מפני חנוכה ועל אדר מפני הפורים וכשהיה בהמ"ק קיים יוצאין אף על אייר מפני פסח קטן.

- The messengers would be sent out for six of the months of the year: Nisan, Av, Elul, Tishrei, Kislev, and Adar. (And Iyar during the time of the Beis Hamikdash.)

4. גמ' ראש השנה דף כא.

מכריז ר' יוחנן כל היכא דמטו שלוחי ניסן ולא מטו שלוחי תשרי ליעבדו תרי יומי גזירה ניסן אטו תשרי

רש"י: דמטו שלוחי ניסן: שב"ד שולחין לגולה להודיע יום שקדשוהו וכל מה שהם יכולין לילך הם הולכין עד הפסח וכן בתשרי עד סוכות חוץ משבתות וימים טובים שלא ניתנו לחלל לשלוחין כדתניא בפרקין (לקמן ע"ב) על קריאתם אתה מחלל ואי אתה מחלל על קיומם לפיכך שלוחי ניסן מגיעין למקום שאין שלוחי תשרי מגיעין שהרי אין ימים טובים בינתיים לעכבם ובתשרי יש ר"ה ויוה"כ שאין השלוחין הולכין בו:

ליעבדו תרי יומי: טבי ואע"פ שהגידו להם השלוחים יום קביעתו:
גזירה ניסן אטו תשרי: שאם תנהיגם לעשות בניסן יום אחד ינהגו כן בתשרי שלא ע"פ שלוחים ופעמים שיטעו:

- Rav Yochanan announced: Wherever the messengers don't reach during Tishrei (when there are fewer days to travel) must keep two days of Pesach in Nisan to prevent them from mistakenly keeping one day in Tishrei.

אתמר שני ימים טובים של גליות רב אמר נולדה בזה מותרת בזה ורב אסי אמר נולדה בזה אסורה בזה. לימא קא סבר רב אסי קדושה אחת היא, והא רב אסי מבדיל מיומא טבא לחבריה. רב אסי ספוקי מספקא ליה ועביד הכא לחומרא והכא לחומרא.

רש"י: של גליות: שאין עושין אותו אלא בני גליות הרחוקים מבית דין ואין השלוחין יכולין להגיע אצלם מראש חדש עד יו"ט להודיעם באיזה יום נקבע החודש אם ביום שלשים אם ביום שלשים ואחד ועושין ב' ימים יו"ט מספק ומדאורייתא ביום הראשון שבתון וביום השביעי שבתון ותו לא:
מותרת בזה: דחד מנייהו חול הוא וממה נפשך שריא:
אסורה בזה: כדמפרש ואזיל:

לימא קסבר רב אסי קדושה אחת היא: חכמים קבעום על בני גולה לעשותם לדורות מחמת ספק זה והטילום עליהם כחומר יום ארוך: **והא רב אסי מבדיל:** ומברך המבדיל בין קדש לחול דקסבר קים לן בקביעא דירחא וי"ט שני חול גמור הוא משום מנהג אבותינו שלא ידעו בקביעת החדש כמונו ועשאום מספק מאליהן אנחנו עושין אותם:
ספוקי מספקא ליה: אם חק חכמים הוא שהוטל על הגליות לדורות ואפילו ירבו בהם חכמים יודעי העתים יהיו עושין אותן שנים א"כ הרי הוא מדברי סופרים כיום ארוך או אם הן עשאום מאליהן מספק וחד מנייהו חול ולמאן דקים ליה בקביעא דירחא בעי אבדולי:

- An egg laid on Yom-tov is forbidden until after Yom-tov. Is an egg laid on the first day permitted on the second day?
- Rav: Yes. (Rashi: Because one of the two days is not Yom-tov)
- Rav Asi: No. Apparently Rav Asi holds that the two days are one long holiday. (Rashi: Because the Sages established the second day for the diaspora for future generations because of the existent uncertainty and set it to be like one long day.)
- But Rav Asi would make havdalah after the first day? (Rashi: Implying that he held that the second day, now that we know how the months should be set, isn't really holy and we only observe it because it was the custom of our fathers to do so out of their uncertainty. [But was never enacted by the Sages])
- Rav Asi was uncertain about it. (Rashi: If the second day was established by the Sages and is like one long day even once we know how the months should be set or if the people just kept the second day on their own out of uncertainty but one of the days is really not holiday and once the months are set one must make Havdalah.)

אמר ר' זירא כותיה דרב אסי מסתברא דהאידינא ידעינן בקביעא דירחא וקא עבדינן תרי יומי אמר אביי כותיה דרב מסתברא דתנן בראשונה היו משיאין משואות משקלקלו הכותים התקינו שיהו שלוחין יוצאין ואילו בטלו כותים עבדינן חד יומא והיכא דמטו שלוחין עבדינן חד יומא והשתא דידיעין בקביעא דירחא מאי טעמא עבדינן תרי יומי משום דשלחו מתם הזהירו במנהג אבותיכם בידיכם זמנין דגזרו המלכות גזרה ואתי לאקלקולי

רש"י: כותיה דרב אסי מסתברא: דאסיר:

קים לן בקביעא דירחא: על ידי חשבון שמחשבין תולדתו אנו למדים אם נראה ביום שלשים אם לאו:
ועבדינן תרי יומי: אלמא חק קבוע הוא מתקנת חכמים על ישראל הרחוקים לעשותן ואפילו בלא ספק הלכך כחד יומא אריכא שוינהו:
כותיה דרב מסתברא: שאינו חק אלא מדאגת הספק החמירום עליהם הגליות:
בראשונה: קודם שקלקלו הכותים והשיאו הם משואות ביום שלא קבעו בו החודש כדי להטעות את ישראל:
משיאין משואות: כמו להעלותם משאת העשן מן העיר (שופטים כ) (סימן) תבערה ובראש השנה מפרש להו ובהן היו יודעין כל בני
הגליות הקרובים והרחוקים את קביעת החודש ולא היו עושין אלא י"ט אחד בכל מקום:
שיהו שלוחים יוצאים: ועד מקום שיכול להגיע בתוך חמשה עשר ימים הם מודיעים ועושין יום אחד והשאר עושין שני ימים:
ואילו בטלו הכותים: הדרינן ועבדינן משואות בראש ההרים וידעו הכל:
ועבדי חד יומא: בכל דוכתא והאידנא נמי היכא דמטו שלוחין קודם י"ט עבדי חד יומא שמע מינה לא קבעום עליהם בתקנה לדורות:
דגזרי המלכות גזרה: שלא יתעסקו בתורה וישתכח סוד העיבור מכם ותעבדו נמי חד יומא ואתי לקלקולי ולעשות חסר מלא ומלא חסר
ותאכלו חמץ בפסח:

- R' Zeira: Rav Asi's opinion (that the egg is forbidden) is logical because now we know how the months should be set and we still keep two days. (Rashi: We see that there is a Rabbinic enactment for people in distant places to keep two days even when there is no uncertainty and they made it like one long holiday.
- Abaye: Rav's opinion (that the egg is permitted and there is no Rabbinic enactment) is logical because the Mishna (Source #2) implies that the need for messengers and therefore the need to keep two days was only temporary (and no Rabbinic enactment was made).
- (If so) nowadays that we know how to set the months, why do we keep two days? "Because they sent from there: Take heed of the Minhag (custom) of your fathers. A time may come when a monarchy will make a decree (Rashi: against Torah study causing you to forget how to calculate the months []) and you will end up miscalculating the months" and will eat chametz on Pesach.

6. רמב"ם הלכות שביתת יום טוב א כד

שני ימים טובים אלו של גליות שתי קדושות הן ואינן כיום אחד לפיכך דבר שהיה מוקצה ביום טוב ראשון או שנולד בראשון אם הכין אותו לשני הרי זה מותר. כיצד ביצה שנולדה בראשון תאכל בשני. חיה ועוף שניצודו בראשון יאכלו בשני. דבר המחובר לקרקע שנעקר בראשון יאכל בשני.

- Rambam (and the Shulchan Aruch) rule that the two days of Yom-tov are of separate holiness.

Questions:

- Now that we have a set calendar and have no doubt about when Yom-tov begins, why do we still keep two days?
- What is the status of the second day? Is it a Minhag? A Mitzvah D'Rabanan?
- Which locations must keep two days of Yom-tov?
- If Shavuot is always 50 days after Pesach and by then there was no doubt, why is it two days? Why don't we count two days of the Omer each day?

7. רמב"ם הלכות קידוש החודש פרק ה

הלכה ה

בזמן הזה שאין שם סנהדרין ובית דין של ארץ ישראל קובעין על חשבון זה. היה מן הדין שיהיו בכל המקומות עושין יום טוב אחד בלבד אפילו המקומות הרחוקות שבחוצה לארץ כמו בני ארץ ישראל. שהכל על חשבון אחד סומכין וקובעין. אבל תקנת חכמים הוא שיזהרו במנהג אבותיהם שבידיהם.

הלכה ו

לפיכך כל מקום שלא היו שלוחי תשרי מגיעין אליו כשהיו השלוחין יוצאין. יעשו שני ימים ואפילו בזמן הזה כמו שהיו עושין בזמן שבני ארץ ישראל קובעין על הראייה. ובני ארץ ישראל בזמן הזה עושין יום אחד כמנהגן שמעולם לא עשו שני ימים. נמצא יום טוב שני שאנו עושין בגליות בזמן הזה מדברי סופרים שתקנו דבר זה.

5 In the present era, when the Sanhedrin no longer exists, and the court of Eretz Yisrael establishes [the months] according to the [fixed] calendar, according to law, it would be appropriate for [Jews] throughout the world to celebrate the holidays for one day alone. For [the inhabitants of] the distant regions of the diaspora and the inhabitants of Eretz Yisrael rely on the same [fixed] calendar and establish [the festivals] accordingly. Nevertheless, the Sages ordained [that the inhabitants of the diaspora] retain the custom of their ancestors.

6 Therefore, [the inhabitants of] all the places that the messengers of Tishrei would not reach in the era when the messengers were sent out should celebrate two days even in the present era, just as they did when the inhabitants of Eretz Yisrael established [the calendar] according to the sighting of the moon.

8. חדושי הריטב"א ראש השנה דף יח.

ועל אלול מפני ר"ה. ...ויש עוד שאלה גדולה שהרי לכל מקום שהיו יכולין להגיע שלוחין יוצאין ואפי' לחו"ל כדכתיבנא לעיל ולמצרים היו יכולין להגיע בעשרה ימים דרך אשקלון כמ"ש הרמב"ם ובודאי לא היו מגיעין לכל א"י שהרי היא ת' פרסה על ת' פרסה ואפי' היתה ירושלם באמצע ממש היו לה מאתים פרסה לכל רוח שהוא מהלך כ' יום לאדם בינוני שהוא עשרה פרסאות ולכל היותר הוא ט"ו יום כמ"ש במס' תעניות ט"ו יום אחר החג כדי שיגיע האחרון שבישראל לנהר פרת וכיון דכן היו מקומות בארץ ישראל* [שצריכין] לעשות המועדות ב' ימים כמו בחו"ל וא"כ אמאי נהוג כ"ע למעבד בא"י כל המועדות יום א' לבד מר"ה ובני חוץ לארץ עושין אותן כולם שני ימים.

- If there are places in Egypt that it only takes 10 days to get to from Yerushalayim and places in Israel that it takes 15 days to reach, why does everyone in Israel keep one day and everyone outside of Israel keep two?

והתשובה כי... עמד הלל הזקן הנשיא אחרון שהיה בישראל בנו של ר' יהודא נשיאה בן בנו של רבינו הקדוש כשראה הסמיכות מתמעטות ושלא יהא לישראל ב"ד בקדוש החדש עמד ועבר כל השנים ע"פ חשבון וקדש כל החדשים וכל המועדות... ועל זה שאלו בביצה פ"ק אמאי עבדינן תרי יומי והשיבו משום דשלחו מתם הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם דזמנין דגזרי שמדא ואתו לאקלקולי כלומר שמא יאבד החשבון שנתן הלל בידינו ואתינן לקלקולי לפיכך אע"פ שקבע לנו המועדות לא התיר לנו לעשות יום א' אלא שנהי' נוהגין כבתחלה ונהיה בעיקר המעשה כאלו אין אנו יודעין כלום ומברכין בו ומקדשין בו כמו שהוא ספק בידינו וכן לענין דחיית שבת מפני הלולב כך הוא בידינו ואפשר שע"ז אמר שם לא ידעינן בקביעא דירחא כלומר אפי' בזמן הזה והכי מוכח לישנא כלומר שאנו כאלו אין אנו יודעין כלל בענין לולב לחוש לכדרבה כיון שהיום ספק וב"ד עוקרין עשה בשב ואל תעשה שהם ראו שכך יפה לנו וכך תקנתינו נמצא שאינו מנהג בלבד אלא חיוב כבתחלה ואינו כמנהג ערבה שאין מברכין עליה וכשתקנו לנו שנזהר במנהג אבותינו ואבותינו היו להם מנהגות משונים שהרי מקומות מקומות יש ויש שעושין ב' ימים ויש שעושין יום א' ויש לנו לילך אחר הרוב ובחו"ל רובא (הימים) לעולם שלא היו מגיעין שם שלוחים ולפיכך אנו עושין כאן ב' ימים אבל ברוב א"י היו עושין יום א' ועושין היום ג"כ יום א' חוץ מר"ה שהיו עושין שני ימים לעולם כמו שכתבנו.

- When the Gemara says "Take heed of the Minhag (custom) of your fathers. A time may come when a monarchy will make a decree and you will end up miscalculating the months" it means you might lose track of the calculations made by Hillel Hazaken, therefore even though he established the holidays for the future, he did not allow us to keep one day rather we should continue to comport ourselves as in the past as if we don't know anything and make brachos and kiddush as we would if we were uncertain. Beis Din has the authority to uproot positive commandments when we do so passively. So it is not simply a Minhag but an obligation as it always was.
- When they enacted that we should "take heed of the custom" there were many different customs in different locations. We follow the majority and since most place in the diaspora kept two days, we keep two days. Since the majority of Israel kept one day, in Israel they keep one day.

9. פסקי רי"ד פסחים דף נב.

ואנו עושין ב' ימים משום דשלחו מתם הזהירו מנהג אבותיכם בידיכם וזה המנהג אינו כשאר המנהגות שאין משמתין עליהן שזה המנהג לא אנחנו נהגנו מעצמינו. אלא שלחו מתם שנעשה כמנהג שהיו עושין אבותינו והם גזרו והחמירו עלינו לעשות, אם כן איסור דרבנן הוא ומשמתין עליו.

- This Minhag is not like other Minhagim rather "they sent from there" that we should keep the Minhag of our fathers and decreed upon us to keep it. Therefore, it is considered a Rabbinic prohibition and one would be excommunicated for not observing it (as opposed to if it was just a Minhag).

10. תוספות ברכות דף יד. ד"ה ימים

וכתוב במחזור ויטרי כיון שאינו אלא מנהג בעלמא לא מברכין עליה כדאמר פרק לולב וערבה (סוכה דף מד:): אין מברכין על דבר שהוא מנהג. ומיהו אומר ר"ת דאינו ראייה דאטלטול ודאי לא מברכין אבל על מצוה פשיטא דמברכין דהא חזינן כל יו"ט שני אינו אלא מנהגא ומברכין

- Machzor Vitri writes that since Hallel on Rosh Chodesh is only a Minhag, we shouldn't say a bracha like we find regarding the arava of Hoshana Raba that the Gemara says we don't make a bracha on a Minhag.
- Rabbeinu Tam asserts that there is no proof from there. A Minhag to fulfill a Mitzvah (like Hallel) is different and gets a bracha just like we make brachos on the Mitzvos of the second day of Yom-tov even though it is only a Minhag.

11. חדושי הריטב"א ראש השנה דף יח.

כיון דידיענין בקביעא דירחא סמכינן עלה למימני מיום שני בלבד ולא לבלבל המנינות לעשות שני מנינות א' מן השני וא' מן השלישי ואפ"ה עבדינן עצרת ב' ימים גזירה שאר כל המועדות:

- Why don't we count two nights of Sefiras Haomer each night?
- Answer: Since the calendar is set and we know when Pesach begins, in this case we don't want to confuse the counting.
- Why are there two days of Shavuos? Since Shavuos is always 50 days after Pesach and not set to a calendar date, even in the days where they relied on messengers, by the time Shavuos arrived, everyone would know what day Pesach really began?
- Answer: So as not to get confused with the other holidays.

12. שלחן ערוך אורח חיים סימן תצו

סעיף א

בגליות שעושין שני ימים טובים מספק כל מה שאסור בראשון אסור בשני ומנדין למי שמזלזל בו ואם הוא צורבא דרבנן אין מחמירין לנדותו אלא מלקין אותו.

סעיף ב

אין חילוק בין ראשון לשני (ד) אלא לענין מת (ה) וכן לכחול את העין: הגה: (ו) או שאר חולי שאין בו סכנה (ר"ן פרק אין צדין):

משנה ברורה שם

(ד) אלא לענין מת - משום כבודו ויתבאר לקמן בסימן תקכ"ו. ולענין כיבוי דליקה עיין פר"ח ויתבאר לקמן בסימן תקי"ד ס"א:

(ה) וכן לכחול את העין - מיירי שחש בעינו קצת וכל גופו בריא ואינו מרגיש מיחוש בגופו מחמת העין דבכגון זה בשבת וי"ט אסור לעשות שום רפואה ע"י עצמו אפילו בשינוי וכמו שנתבאר לעיל סימן שכ"ח ס"ז במשנה ברורה ס"ק נ"ב והכא ביו"ט שני שרי לכתחלה ואפילו בלי שינוי:
(ו) או שאר חולי - וג"כ בשאינו כולל כל הגוף:

- Everything that is forbidden on the first day of Yom-tov is forbidden on the second day except:
 1. Caring for the dead (when a gentile cannot be found to perform the required Melacha)
 2. Acts of Refuah (Medicine) for someone who isn't feeling well (even if they aren't in danger). These are normally forbidden M'Drabanan (Rabbinically).

אבל בנידון שלפנינו האי דשוהה יבמתו בלא יבום וחליצה בודאי זוטא הוא ואונסא לגבי חלול י"ט ב' בידיים במלאכה דאורייתא כי הרבה חשו חכמים להך מנהגא כי רב הוא וכמה גדול כח המנהג הזה שאומרים בקידוש י"ט העצרת הזה וכן בתפילה ודובר שקרים כלפי מעלה לולי בטחו חז"ל בלאל גומר עלי לא היה מניחים לנהוג כן והכל משום דלא ליתי לזלזולי למיעבד עבידתא ראה כמה חומר דבר... וקרוב לי לומר שהוא איסור דאורייתא בנדר שהודר ברבים ונתפשט בכל ישראל וכל הקולות דמקלינן בי' ובעונשו לנדות כמ"ש ר"ן פ' מקום שנהגו היינו שמתחלה כך קבלוהו כאיסור דרבנן אך מה שקבלו ובאופן שקבלוהו הוא איסור דאורייתא ועובר על כל יחל והנדר היינו הקבלה שמקבלים... והארכתי בזה קצת כי בעו"ה רבו פריצי עמינו כעת העמידו חזון שקר ושוחקים על י"ט ב' כי מנהג בעלמא היא ולא אבו להלך בעקבי חכמי ישראל בנפשם דברו לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו:

- The Chasam Sofer was asked regarding a man who was very sick on the second day of Yom-tov. Since they had no children, if he would die, the wife would fall to Yibum. The brother lived far away and the woman could not afford to travel to him and would become an Agunah. The question was whether they could write a *get* on the second day for Yom-tov to protect her from falling to Yibum. (The questioner was asking after the fact to see if he made the right decision.)
- In a long responsum addressing many angles of this question, the Chasam Sofer argues that the custom of Yom-tov Sheni is very serious (we refer to it in Kiddush and Davening as Yom-tov) and would not allow for one to transgress the biblical prohibition of writing.
- He further argues that since this custom has been accepted and is practiced all over, it has the status of a neder (oath) and rises to the level of a biblical prohibition.
- He concludes that he felt the need to write at length about this because of those who mock and disrespect Yom-tov Sheni.

Shavuos - Matan Toroseinu

1. גמ' שבת דף פו:-פז.

ת"ר בששי בחדש ניתנו עשרת הדברות לישראל רבי יוסי אומר בשבעה בו אמר רבא דכולי עלמא בר"ח אתו למדבר סיני כתיב הכא (שמות יט, א) ביום הזה באו מדבר סיני וכתיב התם (שמות יב, ב) החדש הזה לכם ראש חדשים מה להלן ר"ח אף כאן ר"ח ודכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל כתיב הכא (שמות כ, ז) זכור את יום השבת לקדשו וכתיב התם (שמות יג, ג) ויאמר משה אל העם זכור את היום הזה מה להלן בעצומו של יום אף כאן בעצומו של יום כי פליגי בקביעא דירחא רבי יוסי סבר בחד בשבא איקבע ירחא ובחד בשבא לא אמר להו ולא מידי משום חולשא דאורחא בתרי בשבא אמר להו (שמות יט, ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים (פז): בתלתא אמר להו מצות הגבלה בארבעה עבוד פרישה ורבנן סברי בתרי בשבא איקבע ירחא בתרי בשבא לא אמר להו ולא מידי משום חולשא דאורחא בתלתא אמר להו ואתם תהיו לי בארבעה אמר להו מצות הגבלה בה' עבוד פרישה מיתבי (שמות יט, י) וקדשתם היום ומחר קשיא לר' יוסי אמר לך ר' יוסי יום אחד הוסיף משה מדעתו דתניא ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו הוסיף יום אחד מדעתו ופירש מן האשה ושבר את הלוחות הוסיף יום אחד מדעתו מאי דריש היום ומחר היום כמחר מה למחר לילו עמו אף היום לילו עמו ולילה דהאידינא נפקא ליה ש"מ תרי יומי לבר מהאידינא ומנלן דהסכים הקב"ה על ידו דלא שריא שכונה עד צפרא דשבתא

ז' סיון	ו' סיון	ה' סיון	ד' סיון	ג' סיון	ב' סיון	א' סיון	
Shabbos	Friday	Thursday	Wednesday	Tuesday	Monday	Sunday	
Ten Commandments	Moshe added one day	Suspension of intimacy/Preparation for receiving the Torah		Instructions not to approach the mountain	You will be a nation of priests	Arrival at Sinai	Opinion of Rabbi Yosi
עשרת הדברות	יום אחד הוסיף משה מדעתו	מצות פרישה: וקדשתם היום ומחר... והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל העם על הר סיני		מצות הגבלה: והגבלת את העם סביב וכו'	ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וכו'	בחדש השלישי... באו מדבר סיני	
	Shabbos	Friday	Thursday	Wednesday	Tuesday	Monday	Opinion

	Ten Comma - ndments	Suspension of intimacy/Preparation for receiving the Torah	Instructions not to approach the mountain	You will be a nation of priests	Arrival at Sinai	of Rabana n
עשרת הדברות		מצות פרישה: וְקִדְשֶׁתֶם הַיּוֹם וּמָחָר... וְהָיוּ נִלְנָיִם לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יֵרֵד ה' לְעֵינֵי כָל הָעָם עַל הַר סִינַי	מצות הגבלה: וְהִגַּבְתָּ אֶת הָעָם סָבִיב וְכוּ'	וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מְמַלְכֵת כֹּהֲנִים וְכוּ'	בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי... בְּאוֹ מִדְבַר סִינַי	

2. שלחן ערוך אורח חיים סימן תצד

ביום חמישים לספירת העמר הוא חג השבועות. וסדר התפלה כמו ביום טוב של פסח, אלא שאומרים "את יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתנו".

- The 50th day of Sefiras Haomer is the holiday of Shavuot.
- We insert into our davening: "this day, the holiday of Shavuot, the time of the giving of the Torah."

3. מגן אברהם שם

קשה לי היאך אנו אומרים בשבועות יום מתן תורתנו הלא קי"ל כר"י דאמר בז' בסיון נתנה תורה דהא קי"ל דבעי לפרושי ו' עונות כמ"ש ביורה דעה סי' קצ"ו (וכמדומה שראיתי קושיא זו באיזו פוסק) ולדידן לעולם שבועות בו' בסיון ובאמת הרמב"ם פרק ה' מהלכות אבות הטומאה פסק דא"צ לפרוש רק ג' עונות וכתב הכסף משנה בגירסת הרמב"ם והרשב"א דחכמים סבירא להו ג' עונות ופסק כוותיהו ע"ש - וא"כ מנהגנו הוא על פי הרמב"ם ומ"ש ב"ד כר' יוסי היינו לחומרא ומה שקשה עוד להתורה ניתנה ביום נ"א לספיר' דהא יצאו ממצרים ביום ה' והתורה ניתנה בשבת כבר תי' הי"מ דבא לרמוז לנו י"ט שני של גליות ואפשר דהיינו דקאמר יום א' הוסיף משה מדעתו ואין כאן מקומו,

- Question #1: According to the way that we rule, based on the Tur, with regards to a question in the laws of Niddah (which is deduced from how many days husbands and wives separated before receiving the Torah) it comes out that we rule like the opinion that the Torah was given on the seventh of Sivan (ז' סיון). If so, how can we call the sixth of Sivan "the time of the giving of the Torah?"
- Answer: Our custom is based on the opinion of the Rambam, who rules (as relates to the laws of Niddah) like the opinion that the Torah was given on the sixth of Sivan. That which we rule like Rabi Yosi with regards to the laws of Niddah is just a chumrah (stringency).
- Question #2: Since the Jewish people left Egypt on Thursday, the 15th of Nisan, they would have started counting the Omer on Friday (Thursday night). The 16th of Nisan. That means the 50th day would have been a Friday. Since everyone agrees the Torah was given on Shabbos, that would have been the 51st day of the Omer. So did Hashem make Shavuos on the 50th day of the Omer?
- Answer: "The Yefeh Mareh answers that it is coming to hint to the second day of Yom-tov of the diaspora (which always occurs on the 51st of the Omer) and perhaps this is what is meant that Moshe added a day on his own."

4. באר היטב שם

עיינ מ"א במ"ש דלכ"ע נתנה התורה ביום נ"א לספירה למה קבע הש"י חג השבועות לדורות ביום נ"ן לספירה ע"ש ועח"י. ומהרש"א בח"א פרק א' דע"א בסוגי' שמים וארץ נוגעין בעדותן וכו' הקשה גם כן קושי' זו ומתרץ שם דכוונת הש"י בזה להורות דיראת חטא קודם לחכמה במעלה ובזמן ע"ש.

- The Maharsha answers that HaShem's intention was to teach that fear of sin must come before wisdom in prioritization and in time.